

Je leven verandert voortdurend. En je woning?

Het waarom van meegroeiwonen samen met 55
tips voor een flexibele, aanpasbare woning

Geachte lezer,

Toen ik een jaar geleden een projectoproep lanceerde met als thema Levenslang Wonen, deed ik dit omdat ik ervan overtuigd ben dat vele Vlamingen graag een leven lang in hun eigen woning willen blijven wonen.

Eén van de eindproducten van mijn oproep bent u nu aan het lezen: een brochure met daarin een aantal laagdrempelige tips rond Meegroeiwonen. Zodat de woning met u en uw gezin kan “meegroeien”. Deze brochure is volgens mij nuttig voor bouwers, verbouwers, maar ook mensen die een woning willen aankopen of huren. Voor eenieder die toegankelijk, veilig en comfortabel wenst te wonen, een leven lang.

Deze 55 tips lijken soms evident... En toch vergeten we ze soms, leven we te zeer in het ‘nu’. We denken wel aan de kinderkamers, maar dat drempels én te smalle deuren niet zo makkelijk zijn voor buggy en toebehoren, zien we soms over het hoofd. En aan ouder worden... denken we daar wel goed bij na? Indien nodig, op het gelijkvloers kunnen slapen, stopcontacten op een makkelijke hoogte, ... Deze brochure geeft u de kans om even stil te staan bij wat u van een comfortabele woning verwacht, nu, maar ook in de toekomst.

En dat is nu net wat ik met mijn oproep Levenslang Wonen wil bereiken – dat u even stilstaat bij uw woonwensen en verwachtingen, vandaag, maar ook morgen. En dat u een geïnformeerde keuze kan maken, die u later wellicht geld bespaart.

Ik wens u veel leesgenot en hoop dat u veel ideeën kan opdoen.

*Marino Keulen
Vlaams minister van Wonen*

Waarom meegroeiwonen?

Je bent jong en je hebt tal van dromen: één daarvan is een mooie woning waar je de rest van je dagen met je gezin kan doorbrengen. Vreemd genoeg besteden we tijdens het ontwerp van die droomwoning vaak weinig aandacht aan die levenslange bruikbaarheid. Nochtans veranderen je behoeften in de loop der jaren: kinderen komen en gaan, ouders komen eventueel inwonen, de lichamelijke mogelijkheden van jezelf of je partner veranderen, ... Soms vragen die veranderingen ook wijzigingen aan de woning. Wanneer de woning hier niet op is voorzien, kan de aanpassing handen vol geld kosten of is het zelfs nodig te verhuizen.

Met meegroeiwonen kan je dergelijke scenario's vermijden. Meegroeiwonen is een langetermijnvisie op wonen. Van bij het ontwerpproces dient de woning en haar directe omgeving zonder grote aanpassingen of kosten mee te kunnen evolueren met de veranderende noden en behoeften van de gebruikers. Een meegroeiwoning is dan ook een aanpasbare, flexibele woning, die toelaat eenvoudig in te spelen op veranderende behoeften. Een aanpasbare woning vertrekt van een aanpasbare structuur. Wanneer deze structuur zo is opgevat dat enkel aanpassingen in de afwerking voldoende zijn om de gewenste veranderingen door te voeren, zullen de inspanningen en kosten tot een minimum herleid worden. Dit kan bijvoorbeeld met een staalstructuur die ingevuld wordt met lichte wanden of met doordachte dragende muren. Niet enkel de aanpasbaarheid, maar ook de flexibiliteit van de ruimtes is van belang. Een ruimte moet indien nodig een andere functie kunnen krijgen, of er moeten eenvoudig hulpmiddelen geplaatst kunnen worden. Flexibiliteit impliceert ook dat de technieken goed overdacht worden.

Voordelen

Die vooruitziendheid in het concept van de woning vraagt nauwelijks of geen meerkosten in het sowieso al kostelijke (ver)bouwproject, maar maakt het wel mogelijk om die droom van levenslang wonen in je eigen woning ook waar te maken.

Een flexibele woning kan niet alleen vlot inspelen op veranderende noden, maar heeft ook een belangrijke meerwaarde. Ze is immers geschikt voor een breder publiek: jong of oud, dun of dik, groot of klein, gehandicapt of niet, iedereen kan er zich thuis voelen. Dat vergroot niet alleen de verhuur- en verkoopmogelijkheden, maar ook de bruikbaarheid voor de bezoekers.

Bovendien biedt meegroeiwonen nog tal van andere voordelen op sociaal en ecologisch vlak.

Meer info

Voor concrete informatie over meegroeiwonen kan je terecht op www.meegroeiwonen.info. De website biedt een antwoord op de vraag wat meegroeiwonen is en bevat een handige test om je eigen woning te screenen. Ontwerpers vinden er een ontwerpgids met praktische ontwerprichtlijnen.

Bekijk zeker ook de interactieve website over levenslang wonen www.woonenlevenlang.be. De mogelijke valkuilen in de woning worden er duidelijk geschetst en aan de hand van tips zie je hoe eenvoudige ingrepen soms een groot verschil maken.

Uw architect kan u zonder twijfel adviseren over een aantal principes van meegroeiwonen. Signaleer hem of haar uw aandachtspunten zodat hij/zij optimaal met uw behoeftes rekening kan houden. Deze brochure is hiertoe een handig hulpmiddel.

“Ieder detail overdacht”

Ciska en Michaël bouwden een toegankelijke en aanpasbare woning

Enkele jaren geleden bouwden Ciska en Michaël een eigen woning in Bierbeek.

Het gebouw werd geïntegreerd in hun landbouwbedrijf en werd zo goed mogelijk naar de behoeften van Ciska ontworpen.

Zij lijdt al sinds haar 8e aan reumatoïde artritis, wat haar heel sterk in haar bewegingsvrijheid beperkt.

Op basis van een grondige denkoefening van het koppel, ontwierp architect Stefaan Feys (Feys & Gouwy Architecten) een gebruiksvriendelijke woning.

Het landbouwersgezin had een voorkeur voor een moderne woning. Omdat de landbouwerswoning volgens de stedenbouwkundige regels onlosmakelijk met de bedrijfsgebouwen verbonden dient te zijn, werd de woning dichtbij de stallen en serres opgetrokken.

Het plannen van de woning werd verder bepaald door de reumatoïde artritis van Ciska. “Mijn aandoening legt mij en m’n gezin heel wat beperkingen op. In de woning wilden we hier zo goed mogelijk rekening mee houden.

Dat maakte het ontwerpen er niet gemakkelijker op. Ik heb bijvoorbeeld al van op jonge leeftijd twee knieprotheses. De levensduur van dergelijke protheses is nog altijd vrij beperkt. Dat maakt dat ik rekening moet houden met het feit dat ik ooit in een rolstoel terecht kan komen. Dat was dan ook de grootste motivatie om de woning volledig op de gelijkvloerse verdieping te bouwen. Dit vraagt een meerkost omdat je meer dak- en funderingsoppervlak nodig hebt dan voor een huis met verdiepingen. Nog met het oog op het mogelijke rolstoelgebruik hebben we de vloeroppervlakte van de ouderlijke slaapkamer, gangen, leefruimte en badkamer heel ruim genomen. Dit zijn in onze ogen de belangrijkste ruimtes in een woning. De garage, wasruimte en het toilet zijn te klein voor een rolstoelgebruiker. Maar we moesten nu eenmaal keuzes maken binnen het beschikbare budget. We kunnen daarvoor nog oplossingen zoeken wanneer dit later nodig mocht zijn.”

Dynamisch gevelbeeld

Van ontwerper Stefaan Feys vroeg het volledig gelijkvloers bouwen de nodige creativiteit om de ruimtewerking te krijgen die zowel binnen als buiten sterk wordt ervaren. Stefaan Feys: "Door de volledig gelijkvloerse organisatie, werd het huis een langgerekt gebouw in sepiabruine baksteen. De verspringende hoogte in het langgerekte volume brengt samen met de inplanting van de ramen het nodige ritme en dynamiek in het gevelbeeld. Het resultaat is daarvoor niet wat de meeste mensen verwachten van 'een boerderij'."

De zuidwestgevel is volledig open-gemaakt met een glaspartij. Die zorgt meteen voor het nodige licht in de woonruimten. Met uitzondering van de gevel met de slaapkamers zijn alle andere gevels sterk blind uitgevoerd om het privé-karakter van het gebouw te garanderen ten opzichte van de omringende landbouwactiviteiten.

Groene blikvanger

Uit ervaringen met hun huurwoning leerde het koppel dat iedereen via de achterdeur binnenkwam. Die les hebben ze onmiddellijk vertaald in de nieuwbouw door enkel een 'achterdeur' te voorzien. Via die enige toegang tot de woning lopen inkom en leefruimtes vloeiend in elkaar over. In het ruime volume van de leefruimte staat één centraal blok dat de berging, het toilet en de keukenwand herbergt. De felgroene kleur die de bewoners er aan gaven, maakt het blokje tot een blikvanger in de leefruimte. In die leefruimte besteedden Ciska en Michaël bijzondere aandacht aan het keukengeheel. "Zo kozen we heel bewust voor een inductievuur met de vier kookoppervlakken naast elkaar. Op die manier kan ik de potten gewoon van het vuur afschuiven in plaats van ze te tillen. Bovendien moet ik niet ver reiken om bij de potten te komen. Een inductievuur is qua kooksnelheid vergelijkbaar met een gasvuur, maar laat zich veel eenvoudiger onderhouden." Het kookvlak werd ook lager geplaatst dan de rest van het werkoppervlak. Dit is gemakkelijker om in de potten en pannen te roeren. De berguimtes voor bestek, glazen, borden,... werden allemaal uitgerust met lades in plaats van de gebruikelijke legplanken in lage kastjes. Ciska: "De prijs voor lades is weliswaar hoger dan de prijs voor legkasten, maar dat geldt ook voor het gebruiksgemak." Hetzelfde geldt voor de oven met uittrekbare lade. Dit laat toe schotels gemakkelijker in en uit de oven te nemen. De oven en microgolfoven werden daarom op ellebooghoogte geplaatst.

Oog voor detail

Vanuit de leefruimte loopt een centrale gang naar de andere functies zoals de slaapkamers, badkamer, garage, wasruimte en berging.

Deze gang en de deuren naar de aanpalende kamers werden bewust breder genomen dan gebruikelijk, dit weer met het oog op het eventuele rolstoelgebruik. De garagepoort kreeg een elektrische bediening omdat een manuele bediening voor Ciska te pijnlijk is.

In de badkamer ging Ciska net als in de keuken weer gedetailleerder te werk in de planning. Zo koos ze voor een tegeldouche zonder deur. "Een douche met stortbad heeft altijd een profiel waar je over moet stappen.

Dit is onmogelijk met een rolstoel.

Door mijn knieprotheses is het moeilijk vanuit staande houding mijn voeten te wassen. Mijn dochtertje van drie gehurkt wassen is al helemaal niet mogelijk. Een neerklapbaar douchestoeltje biedt hier een oplossing.

De hangtoiletten zijn ook iets hoger geplaatst dan gebruikelijk. Dat maakt het gemakkelijker om recht te staan. De beugels bij de toiletten werden hierdoor overbodig."

Ciska heeft ook nog een tip voor de tuin: werk met verhoogde plantvlakken.

Haar kruidenbak is bewust een gemetselde bak, zo kan ze aan de kruiden zonder zich te hoeven bukken. Onkruid wieden kan eenvoudig door op de rand te gaan zitten.

Aangepast en volledig op het gelijkvloers bouwen is duurder dan een traditionele woning op verdiepingen. Toch slaagden Michaël en Ciska erin hun woning te realiseren voor 150 000 euro door zelf de handen uit de mouwen te steken en door gepaste aannemers te zoeken.

Nuttige tips om uw woning veilig, flexibel en aanpasbaar te bouwen

Volgende aandachtspunten maken het mogelijk de woning en haar directe omgeving mee te laten evolueren met de veranderende behoeften van haar gebruikers.

Ontwerp

1. Heb bij het kiezen van een bouwgrond of woning aandacht voor de aanwezigheid van openbaar vervoer, openbare functies (gemeentehuis, bib,...), winkels en horeca.
2. Organiseer ruimtes zo dat ze later een nieuwe functie kunnen krijgen. In een woning waar alle slaapkamers zich op de verdieping bevinden, kan een bureau op het gelijkvloers later een slaapkamer worden. Hetzelfde geldt voor de badkamer: een ruime berging kan later deze functie krijgen.
3. Denk na over de opdeling. De ruimtes voor de kinderen (slaapkamers, badkamer, speelruimte,...) kunnen eventueel in een aparte zone (verdieping, ander volume,...) worden ondergebracht. Op die manier kunnen ze na het vertrek van de kinderen gemakkelijk een nieuwe bestemming krijgen: de ouders kunnen inwonen, ze kunnen verhuurd worden, ... Let er op dat je later deze zone zo nodig kan voorzien van een eigen ingang.
4. Besteed de nodige aandacht aan de indeling van de verschillende verdiepingen (verticale organisatie). Zorg er bijvoorbeeld voor dat je de voornaamste functies op het gelijkvloerse niveau combineert.
5. Gebruik waar mogelijk lichte, verplaatsbare binnenwanden. Dat geeft de nodige flexibiliteit bij een aanpassing van de woning.
6. Zorg ervoor dat de deuren (85 cm) en de gangen (100 cm) breed genoeg zijn. Zo kan je er altijd met een kinderwagen, rolstoel of andere brede voorwerpen door. Denk maar aan het binnen- of buitendragen van een nieuw salon of kast.

Vermijd drempels en onnodige niveaoverschillen tussen vertrekken. Hier werd bijvoorbeeld gekozen voor een verzonken schuifraam (project: Arch. Filieux)

7. Plan bergingen op de gelijkvloerse en eerste verdieping boven elkaar en plaats eventueel een houten vloer op de verdieping. Op die manier creëer je een schacht die later eventueel benut kan worden voor de plaatsing van een lift.

8. Vermijd niveaoverschillen bij de toegang naar de voordeur, de tuin of het terras.

Zo is de woning vlot bereikbaar. Een drempel van 2cm kan al voldoende zijn om de regen buiten te houden. Moet je toch een niveaoverschil overbruggen, probeer dan te werken met een goede helling en een ruim bordes.

9. Vermijd drempels en onnodige niveaoverschillen tussen vertrekken. Vlak het niveaoverschil tussen het schuifraam en het terras zoveel mogelijk uit. Wanneer hieraan van bij het begin de nodige aandacht wordt besteed, kan de overgang van

binnen naar buiten nagenoeg zonder niveaoverschil, zoals bijvoorbeeld door een verzonken schuifraam.

10. Denk erover om welofsels over de volledige breedte of lengte van de woning te laten lopen. De binnenmuren kunnen in lichte materialen worden opgebouwd. Deze zijn later eenvoudig te verwijderen.
11. Zorg voor voldoende ruimte om te bewegen, manoeuvreren,... zowel in leefruimte, slaapkamer, badkamer,... 50 cm tussen een stoel en een kast zijn bijvoorbeeld niet voldoende om vlot te kunnen bewegen.
12. Plan een voldoende brede garage of carport, minimaal 3,30 m, bij voorkeur 3,60 m. Zo kan je altijd gemakkelijk in- en uit de wagen stappen. Of kan je altijd droog de wagen in- en uitladen.
13. Opteer voor een elektrisch bediende garagepoort. Zo kan je de garage gebruiken zonder in- en uit te moeten stappen om de poort te openen of te sluiten.

Technische installatie

14. Opteer voor een flexibele elektrische installatie zodat de integratie van domotica later eenvoudig kan gebeuren. Zo kan je bijvoorbeeld alle lichtpunten apart naar de elektrische kast brengen om ze later met domotica aan te kunnen sturen.
15. Voorzie bijvoorbeeld ook in de mogelijkheid om (later) een video- of parlofoon te plaatsen. Voorzie in de nodige wachtleidingen om later technieken te integreren die je het leven kunnen vergemakkelijken, zoals bijvoorbeeld rookmelders.
16. Plaats de stopcontacten – of toch minstens enkele – op een goede bedieningshoogte: het best tussen 90 en 120 cm ten opzichte van de vloerpas.
17. Zorg dat je gemakkelijk bij leidingen kan.
18. Ook wachtleidingen voor de aanvoer van water en de afvoer van het afvalwater zijn zinvol wanneer je later bijvoorbeeld een berging wil ombouwen tot badkamer. Dat bespaart je heel wat kap- en breekwerk. Vraag hierover advies bij uw architect.
19. Gebruik automatische verlichting – bewegingsmelder – in de gangen.
Zo zie je tijdens een nachtelijk toiletbezoek waar je loopt.
20. Plaats verlichting zo dat ze niet verblindend werkt. Verlichting in een nachthal plaats je daarom bijvoorbeeld niet op ooghoogte.
21. Centraliseer de technieken, bijvoorbeeld in technische kokers. Denk na over de plaatsing, dit vergemakkelijkt de aanpasbaarheid achteraf.
22. Het is ook geen slecht idee om verlichting rond de woning aan te brengen. Deze kan met een schakelaar, een tijdsturing, lichtsensor of bewegingsmelder aangaan. Door die verlichting zie je eventuele obstakels staan wanneer je in het donker thuis komt. Je vindt bovendien gemakkelijker het sleutelgat en inbrekers worden afgeschrikt.

werk met sensoren in en rond het huis om licht sneller bij de hand te hebben

maak van uw borstwering geen klauterhekken voor kinderen

Deuren en ramen

23. Schuifdeuren vormen een goed alternatief wanneer er ruimtegebrek is. Let wel op de breedte van de deuren, bij een standaardmaatvoering kan die smal uitvallen. Wees je er ook van bewust dat het gewicht van de deur wordt beïnvloed door de afmetingen en de materiaalkeuze.
24. Gebruik veiligheidsglas in glazen deuren en wanden. Een nieuwe norm legt immers het gebruik van veiligheidsglas op in bepaalde gevallen. Je architect weet hier meer over.

Trap

25. Opteer voor een goede trap. Dat is bij voorkeur een rechte trap, zo kan je later gemakkelijk een stoeltjeslift monteren of kan je gemakkelijker met grote voorwerpen naar boven. Wanneer dat om één of andere reden niet kan, gebruik dan een trap met tussenbordes.
26. Bespaar niet op trapruimte. Let erop dat je voldoende breedte hebt om de trap te gebruiken. De ideale trapbreedte is 90 cm
27. Opteer voor een regelmatige verdeling van de treden in de hoogte. Gebruik een antislip-uitvoering op de treden.
28. Een trapleuning is een andere voorwaarde om tot een veilige trap te komen. Zo'n leuning is het best gesloten tot voorbij de eerste en de laatste trede.
29. Vermijd horizontale tussenprofielen aan de borstwering. Het zijn ideale klauterhekken voor kinderen. Voorzie bovendien in een opstaande rand van 10 cm aan bordessen en vides, dit om te vermijden dat zaken over de vloer glijden en zo in het trapgat of de vide vallen.

laat u niet vangen aan de opvatting dat een mooie trap geen leuning moet hebben

Inkomzone

30. Zit je met een bestaande hoge drempel die je niet kan wegwerken, dan kunnen een leuning of borstwering aan de trap of drempel zinvolle hulpmiddelen zijn om het binnen- en buitenstappen te vergemakkelijken.
31. De ideale hoogte voor de inplanting van een brievenbus ligt tussen 70 en 170 cm. Op die manier is ze voor kinderen en rolstoelgebruikers gemakkelijk bereikbaar. De Post beveelt overigens een minimale hoogte van 100 cm aan.
32. Is het niet interessanter wanneer het sleutelgat boven de klink zit? Het sleutelgat is zo zichtbaar – geen hand of deurkruk in de weg – en de gebruiker moet zich niet bukken.

Leefruimte en slaapkamer

33. De raamhoogte kan het zicht naar buiten belemmeren. Om het contact met de buitenwereld zo groot mogelijk te houden, opteer je het best voor lage ramen. Zo kan je altijd gemakkelijk buiten kijken vanuit een stoel of bed.
34. Zorg voor voldoende bergruimte. Zo kan je rondslingerende voorwerpen vermijden.

Badkamer en toilet

35. Zorg voor een voldoende ruim toilet. Dat is altijd zinvol, denk bijvoorbeeld aan kleine kinderen die hulp nodig hebben bij het toiletgebruik.
36. Denk aan een veilig gebruik van sanitaire toestellen. Bijvoorbeeld handgrepen in de douche, een opklapbeugel aan het toilet, kranen met temperatuurbegrenzer,...
37. Voorzie in de badkamer in een mogelijkheid om te zitten of laat de nodige ruimte hiervoor. Dit vergemakkelijkt het aantrekken van sokken, een broek,... Niet alleen voor oudere mensen, maar ook wanneer je na een dagje sporten stramme spieren hebt.

een douche kan interessanter zijn dan een bad. Voorzie zoals hier bijvoorbeeld een zitbankje en/of handgreep

38. Denk aan antislipvloeren. Een vloer zonder structuur die nat wordt, is gevaarlijk glad. Ook in de keuken beperkt een slipvrije vloer het gevaar dat er iemand uitglijdt wanneer er wordt gemorst.
39. Een ruime inloopdouche kan interessanter zijn dan een bad. Wanneer je de keuze moet maken tussen een bad of douche verdient een douche de voorkeur.
40. De muren in de badkamer en het toilet zijn het best stevig, zo kunnen er indien gewenst beugels of een zitje worden bevestigd.
41. Zet de kraan van de douche niet onder de douchekop, maar naast de douchekop en glijstang. Zo kan je het water op een veilige en comfortabele manier regelen.

Keuken

42. Zorg voor een minimale werkruimte van 1,20 meter voor het werkblad.
43. Beperk de loopafstand tussen de verschillende werkvlakken (koken, voorbereiding en spoelen bevinden zich bij voorkeur in een driehoek).
44. Plaats de werkbladen op een ergonomisch werkbare hoogte. Zet ook keukenapparatuur zoals oven, vaatwas, microgolfoven hoger om de rug te sparen. Samen met de keukenspecialist kan je de juiste hoogte bepalen, afhankelijk van de lichaamslengte van de gebruiker(s).
45. Kies voor lades in plaats van legvlakken in de kasten. De inhoud van de kasten – ook producten of potten helemaal achteraan – is zo altijd bereikbaar.
46. De kookplaat en spoelbak bevinden zich bij voorkeur op dezelfde werkhoogte. Op die manier kunnen potten verschoven worden en moeten ze niet opgetild worden.

zet keukenapparatuur zoals oven, vaatwas, microgolfoven hoger om de rug te sparen

Wasplaats en berging

47. Ook wasmachine en droogkast worden het best hoger geplaatst, zodat het gebruiksgemak verhoogt. De juiste hoogte is afhankelijk van de lichaamslengte van de gebruiker(s).

Tuin

48. Een goede verharding maakt het tuinpad/terras voor iedereen bruikbaar. De verharding is vlak en ligt vast op een stabiele ondergrond.
49. De verharding voor tuinpaden, terrassen en toegangswegen moet ook onderhoudsvriendelijk zijn. Tussen klinkers met een porfiervulling in de voegen groeit minder snel onkruid. Zo vermijd je gladde terrassen.
50. Leg de paden voldoende ruim en goed aaneensluitend aan.
51. Overbrug niveaunderschillen in paden liever met een gemakkelijk neembare helling dan met een trap.
52. Zorg voor een goede beveiliging van je vijver of zwembad, want voor spelende kinderen is dit een onderschat gevaar. Je kan kiezen voor een elektronische beveiliging, waarbij je een signaal krijgt als iemand of iets in de vijver valt. Je kan ook kiezen voor een omheining of een voldoende stevige bescherming.
53. Hindernissen – zoals vuilnisbakken – op het trottoir kunnen voor jezelf en voor anderen heel hinderlijk zijn.
54. Plaats gereedschappen en gevaarlijke producten in het tuinhuis buiten het bereik van kinderhanden.
55. Een speeltoren in de tuin kan gevaren met zich meebrengen. Kies een voldoende stevig exemplaar en plaats dat op een veilige ondergrond zoals een zandbed of rubberen tegels.

wasmachine en droogkast zijn makkelijker te gebruiken wanneer ze hoger staan

een vijver of zwembad is voor spelende kinderen een onderschat gevaar

Nuttige websites in het kader van deze brochure

www.meegroeiwonen.info

website van Enter, het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid. Op deze website vindt u informatie over meegroeiwonen, een praktische ontwerp-gids voor architecten en heel wat tips voor (jonge) bouwers. (je vindt ook info op www.entervzw.be)

www.wooneenlevenlang.be

website van NAV, de Vlaamse architectenorganisatie, waarop je op een actieve en creatieve manier de hinderpalen in een woning kan ontdekken. Daarnaast krijg je tal van tips om de woning veilig en comfortabel te maken. (je vindt ook info op www.nav.be)

Adviesbureaus voor woningaanpassing

www.toegankelijkheidsbureau.be

website van het Toegankelijkheidsbureau vzw.

www.ipw-vzw.be

website van het Adviesbureau Toegankelijke Omgeving.

Advies over aangepaste middelen

www.in-ham.be

website van het Innovatiecentrum voor huisvesting met aangepaste middelen.

Algemene websites over bouwen en verbouwen met ook informatie over veilig, levenslang en aanpasbaar bouwen.

www.vlaanderen.be

website van de Vlaamse overheid.

www.bouwenenwonen.be

website van de Vlaamse overheid over de verschillende aspecten van wonen.

www.toegankelijk.be

dit IWT/TIS project stimuleert innovaties inzake toegankelijkheid van de woning.

www.westkans.be

website van het Bureau voor gelijke kansen en toegankelijkheid.

www.provant.be

website van het Centrum voor toegankelijkheid Provincie Antwerpen

www.habitos.be

website over wonen met een ruim informatiepakket over levenslang wonen

www.vmsw.be

de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen heeft enkele voorbeeldprojecten rond aanpasbaar wonen.

www.cedubo.be

het Centrum Duurzaam Bouwen geeft adviezen inzake duurzaam bouwen. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de toegankelijkheid van de woning.

www.livios.be

website over bouwen en verbouwen, besteedt geregeld aandacht aan toegankelijk en levenslang wonen.

www.mijnhuismijnarchitect.be

Mijn Huis Mijn Architect is een opendeurdag die het beroep en vakmanschap van de architect in de kijker zet. Aanpasbaar wonen is één van de aandachtspunten.

www.gelijkekansen.be

deze website van de Vlaamse overheid laat alle aspecten rond gelijke kansen aan bod komen, ook toegankelijkheid.

www.premiezoeker.be

tal van aanpassings- en verbouwingswerken met het oog op de aanpassing van de woning komen in aanmerking voor een subsidie. Welke dat precies zijn kan je nagaan op deze website.

www.dezilverensleutel.be

website met informatie over wonen van ouderen (woningaanpassing, premies, woonvormen, ...)

www.kindengezin.be

deze Vlaamse openbare instelling voor kinderen en ouders besteedt op haar website een volledige rubriek aan de veiligheid van kinderen in een huis.

www.gezinsbond.be

de Gezinsbond besteedt vanzelfsprekend ook aandacht aan de veiligheid van kinderen in de woning.

www.veiligheid.nl

Nederlandse website met tips over veilig wonen.

www.hln.be/wonen

de website van Het Laatste Nieuws, de meest bezochte krantenwebsite van Vlaanderen bevat ook een rubriek wonen.

Verantwoordelijke uitgever:

NAV vzw, Bart Verstraete, Spastraat 8, 1000 BRUSSEL

Redactie:

Tim Vanhove (Habitos)

Doortje De Snoeck / Bart Verstraete (NAV)

Fien Van den Abeele / Wendy Slenders (ENTER)

Fotografie:

Marc Scheepers

Met dank aan de leden van de werkgroep:

Arch. Koen Willem, Arch. Pierre Tuypens en redacteur Staf Bellens.

De auteurs of uitgevers streefden naar de betrouwbaarheid van de informatie opgenomen in deze uitgave, waarvoor ze evenwel niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. Publicatiedatum september 2008.

NAV.:
de vlaamse architectenorganisatie

Vlaamse overheid

Enter

Vlaams Expertisecentrum
Toegankelijkheid

Deze brochure werd samengesteld door NAV vzw en Enter vzw met de steun van de Vlaamse Overheid.

Ze past in de projectoproep van Minister Marino Keulen om de principes van levenslang wonen/meegroeiwonen aan te moedigen bij een breed publiek.

In samenwerking met:

